

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

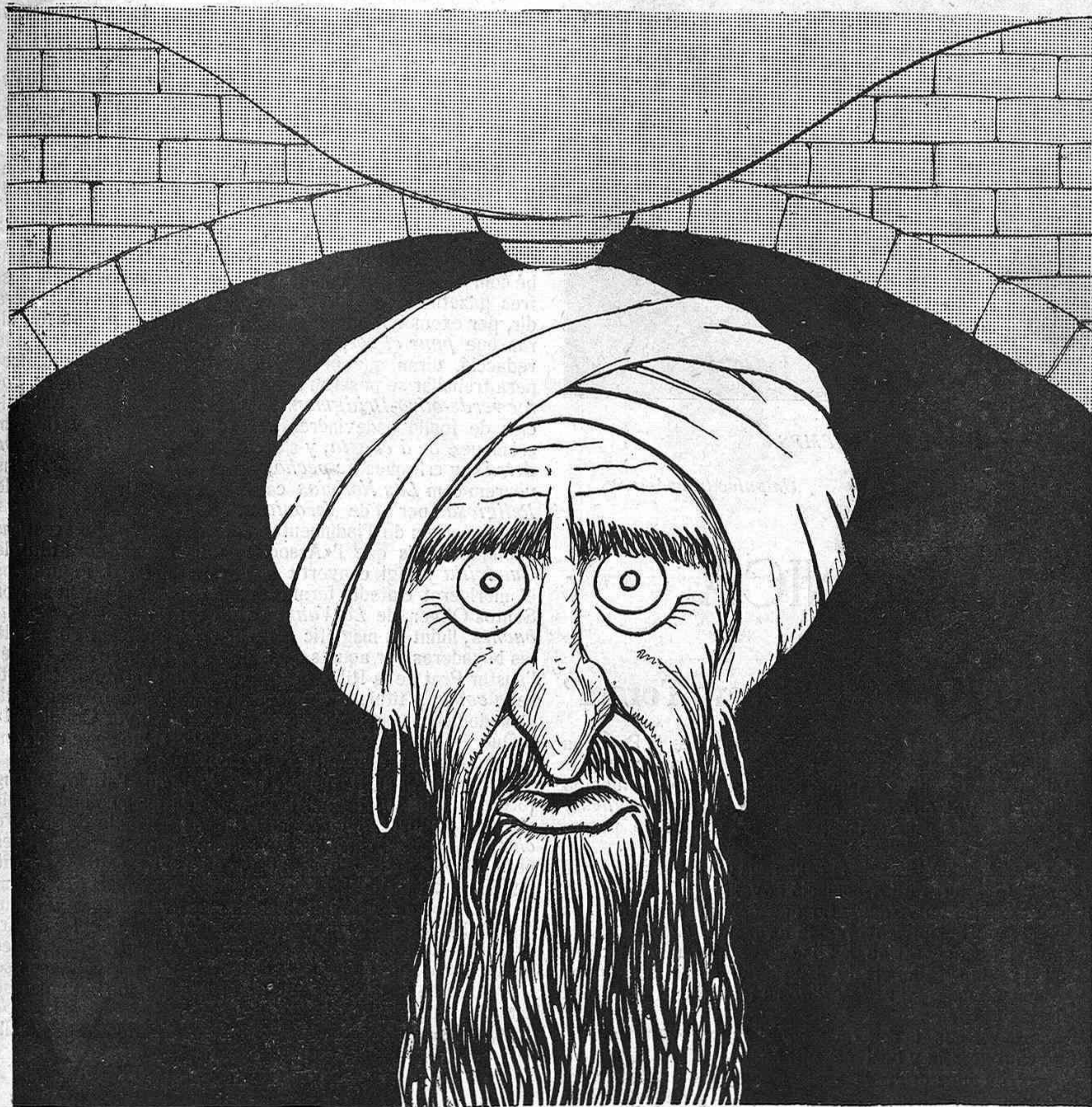
BARCELONA, 14 D'ABRIL DE 1911

Núm. 1685 ————— ANY XXXIII

PERIODIC HUMORISTIC ILUSTRAT

10 centims ————— Atrassats: 20

LA QÜESTIÓ MARROQUINA

EL CAP DE MORO DE LA CATEDRAL:— Jo faig com Nostre Senyor..., cada any ressucito.

LA CORRIDA DE LA PREMPSA

Un palco ben adornat.

CRONICA

L'Associació de la "Sangre Torera"

La molt jove y ja molt flamant Associació de la Prempsa Diaria ha celebrat ab exit la seva corrida de beneficencia.

Celebrar ab exit una funció benèfica ja sab tothom lo que significa. Vol dir que'ls beneficis han sigut *pingües* y que'ls beneficiats s'han embutxacat un grapat de pessetones.

Ens alegrem moltíssim de la calderada y fem vots pera que tots els exits futurs de l'Associació novella siguin com el del dilluns passat a Lès Arenes. Lo que sentim, únicament, es que aquets afortunats senyors que formen el *cuarto poder* s'hagin hagut d'amparar ab les banyes pera fer diners; que es molt trist veure com els que haurien de donar llum donen fum, cremant incens al *vedell d'or* en forma de toros de la ganaderia Fontfrede.

Además de que l'espectacle de la *Fiesta Nacional* resulta poc progressiu y bastant anti-humanitari, ab això dels toros, corren un perill, els nostres ilustrats diaraires. El perill de que ara, enllepolits ab els beneficis y per agraïment a *el arte de Frascuelo* els agafi una tal afició a les co-

rrides, un tal engegament pel toreig, que se'n ressentin els diaris durant molt temps. Això ens temem: una passa, una febrada, un cambi de sangs en els nostres *chicos*, influïts per la xardor primaveral y obsessionats per en *Relampaguito*.

Tant es aixís que, si no corren a pendre sarsa del doctor Tiberi Avila, la sang torera dels nostres reporters pot arribar a l'extrem de comprometre el sacerdoti, y en les columnes dels rotatius hi veurem, aviat, gazetilles per l'estil:

«Ayer, al anochecer, el tranvía número 505 mató de un *golletazo superior* á un hombre de unas 70 *verbas*, negro, *bragado y perniabierto*.»

«Mañana sale para Madrid el afamado *diestro* político Pedro Corominas (*Austerito*). Va á poner un *par de a cuarta* a Canalejas.»

«Mir y Miró, en la sesión de ayer tarde dió un magnífico *volapié* á la cuestión de Consumos que dejó de *terno azul* al Consistorio. Lladó y Vallés, al *quite*, bien.

«Anteanoche, el *sobresaliente* Valentí y Camp (a) *Valentinito*, dió su anunciada conferencia en el casino «El Peleón». *Trasteó bien. Palmas y oreja*.»

«Se ha estrenado *La ratapinyada*. Los cómicos hicieron *buena faena*, pero el autor sufrió un *revolcón* de *buten*. La obra fué devuelta al *corral*.

Y si, per desgracia, l'afició cundeix, ja estem veient també com el llenguatge familiar y la parla professional dels nostres gazetillers se tornaran d'allò més pintorescos: Pera dir, per exemple, que un company es un bon periodista, diran que *pone el corazón hasta el morrillo*; a l'entrar a la redacció, diran que entren al *ruedo*; y, un cop a dintre, pera treballar se posaran montera y un *traje de luces, color verde-oliva-Bridgmann*, com el d'en *Machaco*. Els articles de fondo esdevindran *estocadas á fondo*, y tindrem cròniques de *á cuarta*, y s'escriuran glosaris *de frente por detrás*, y crítiques *de pecho*, y gazetilles *recibiendo*; y fins veurem com *Las Noticias* canvia el títol de la secció de *Religiosas* per el de *Verónicas*.

No parlem de l'indumentaria de passeig y de les costums públiques aixís que l'«Associació» hagi adoptat el títol de *Cuadrilla* y hagi convertit al llegidor en *buró*. Figureuvos el morigerat ciutadà, ferm catalanista y gran poeta senyor Santos Oliver, de *La Vanguardia*, convertit en un *Tragabuches*, lluint un magnífic cordobès y reganyant l'orgull de les bugaderes per aquets móns de Deu. Figureuvos, també, l'auster Prat de la Riba, tot gravetat y tot caràtula, deixant-se la *coleta* y titulant d'ara endavant els seus famosos articles doctrinals: «¡Esta pica más corta, señor Canalejas!» «¡Que lo mate Junoy!» «¡Otro toro!» «Que se la cuerten, los esquerrans» «No te tires, Perico», etc., etc.

Y no correran, finalment, el perill de que l'afició, la sang torera, els porti a fer patria dedicant llargues columnes dels diaris a una becerrada indigna, a una sarsuela de *género chico* poca-solta, estalviant, en cambi, dues miserables línies pera donar compte d'una estrena de Teatre Català, perquè això ja fa temps que ho ve fent la nostra prempsa patriòtica.

Als elements catalanistes o tan sols veritablement culturals de l'«Associació» no'ls quedarà més remei que, o donar-se de baixa, y abandonar, a cambi d'un punt de dignitat, totes les ventatges que'l ser de la comunitat els reporta, o posarse a estudiar de ferm l'art del toreig, y sobre tot ferse ben be carrec de lo que es un *pase de muleta*.

Que es l'únic *pase* que als nostres periodistes els faltava.

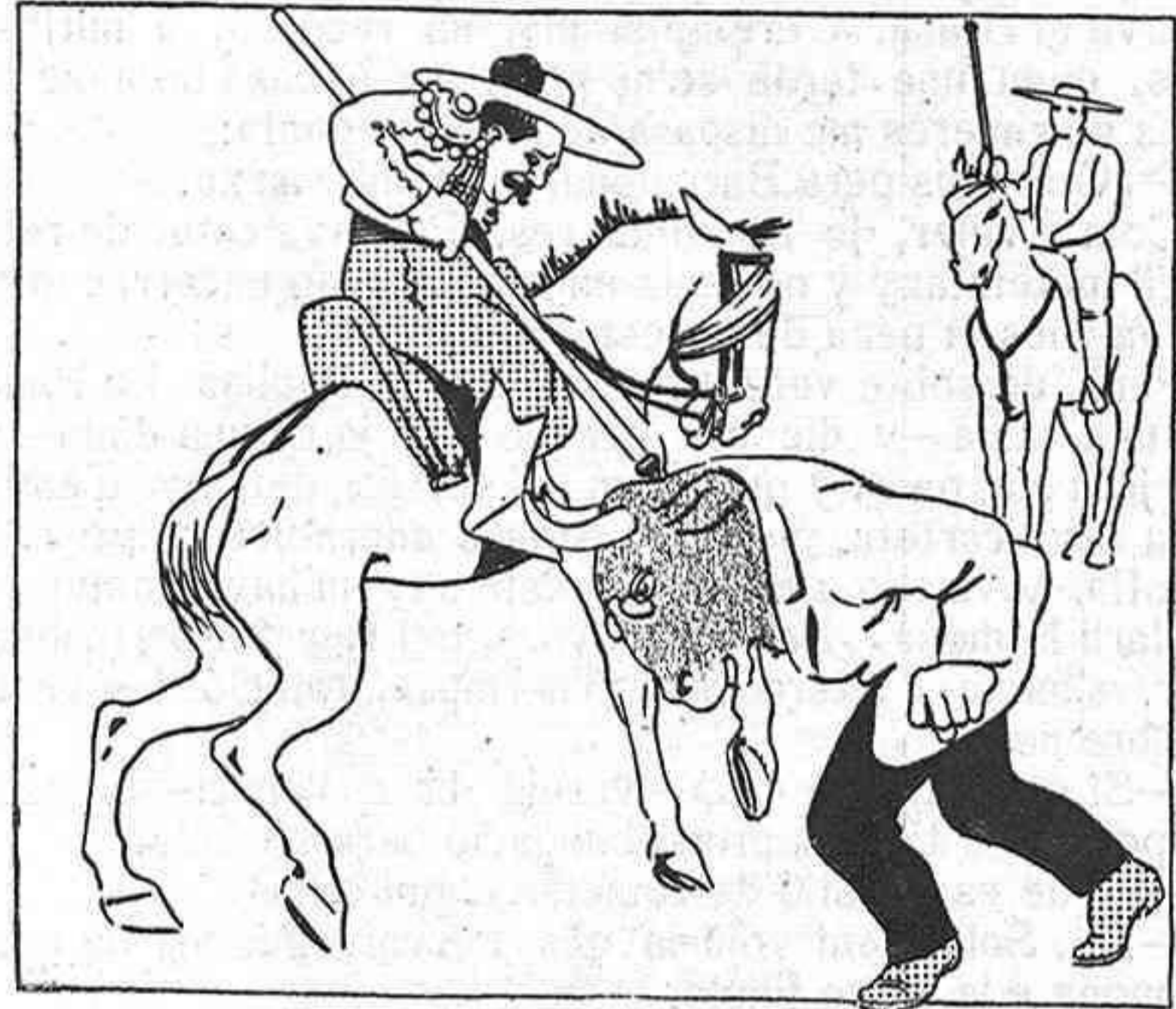
Ja'n tenien pera tot y de tot arreu!

FRA NOI

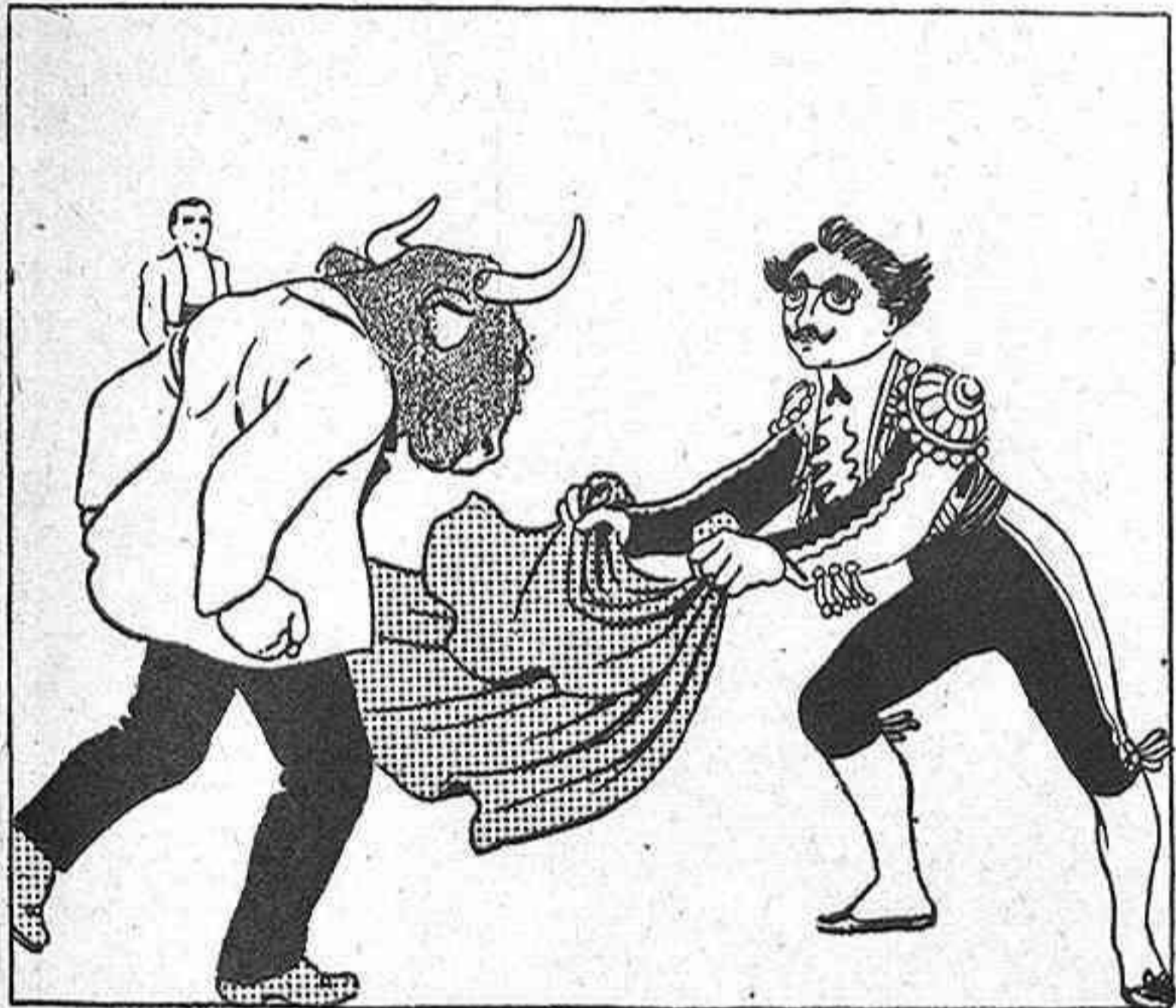
LA CORRIDA DE LA PREMPSA

Aquí zale la cuadrilla,
derramando gracia y zal.

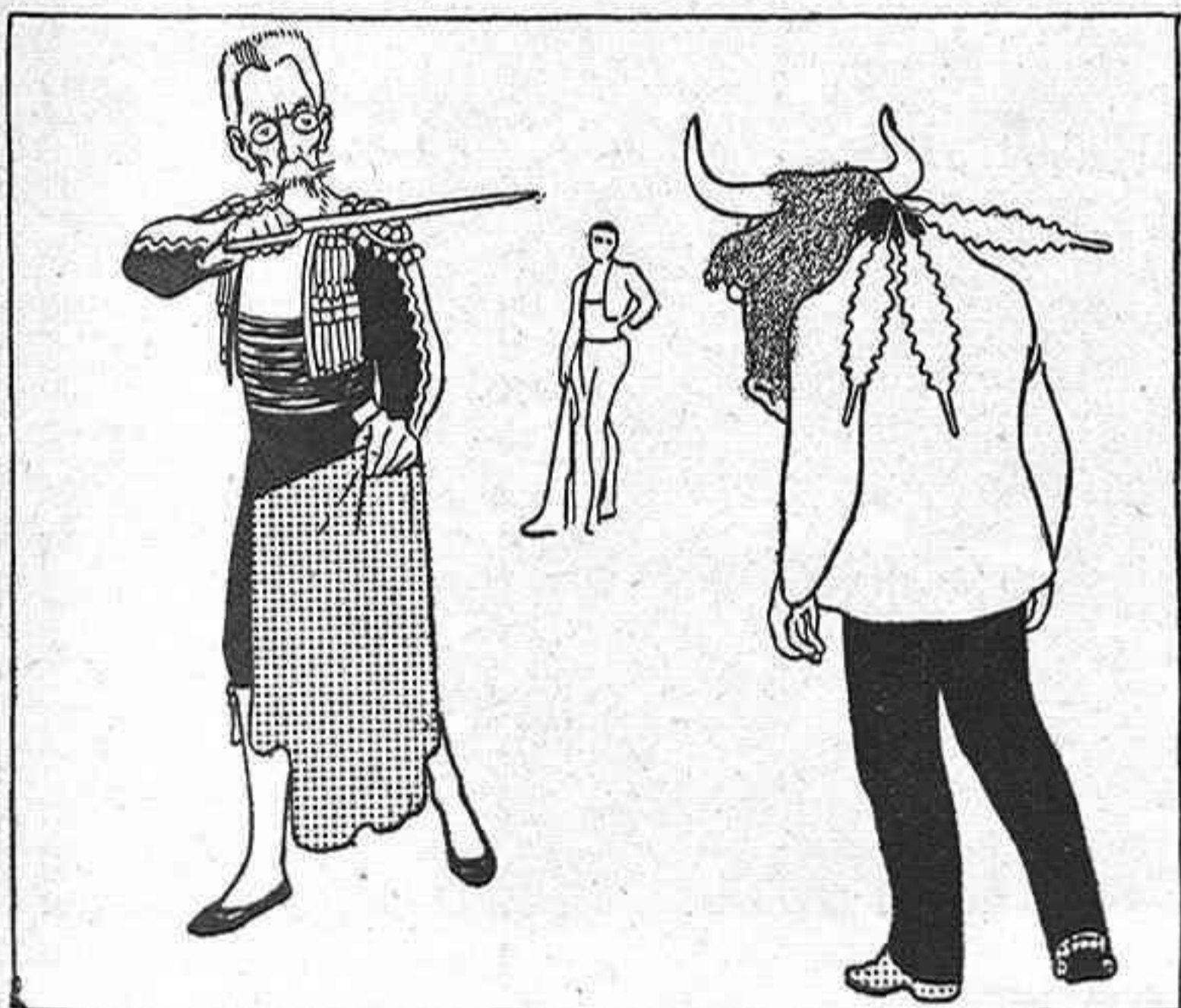
¡Bona pical'S veu que'l mestre
sab lo que's porta entre mans.

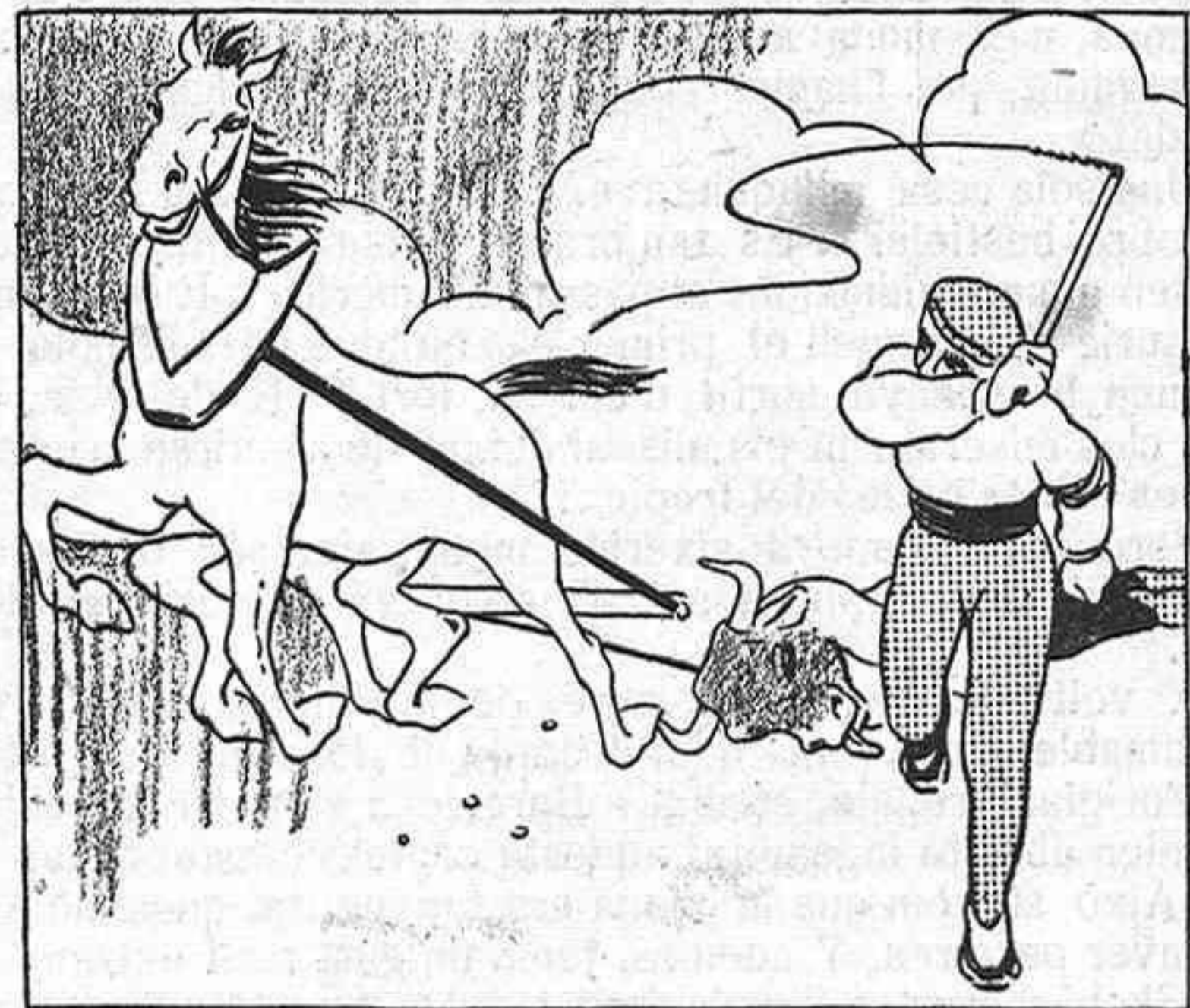
¿Y aquet? ¿Heu vist mai un *diestro*
més habil en capejar?

Es en Figa el qui les posa...
¡Calculeu com estaran!

Don Eussebio agafa els trastos,
pren embestida y ¡zis zas!...

Y el toro, o sigui el bon public,
es al últim arrastrat.

LA MONA

Aquell any—ja n'han passat alguns desde llavors—jo'm trobava al Brasil. Y erem, si mal no recordo, a mitjos de Mars, quan una tarda se'm presenta a casa un amic y de bones a primeres me dispara aquesta pregunta:

—¿Què vols pera Barcelona?... Demà marxo.

Com a voler, jo no volia res. Pensava estar de retorn aquell mateix any y no tenia en realitat, cap encarrec urgent que valgués la pena de molestar a un amic.

Però, de sobte vareig pensar en la Paulina. La Paulina era una nena—y dic era perquè avui ja es una dòna—a la qual jo li soc padrí y que ni un sol correu deixava d'enviarme la seva carteta, plena de frases adorables y faltes d'ortografia. Vivint jo a Espanya, cap any m'havia oblidat de regalarli la mona. ¿Per què llavors, pel mer fet de trobar-me lluny, s'havia d'interrompre l'hermosa tradició, tan grata a la pobre nena?

—Sí que vull una cosa—vareig dir a l'amic.—Lo mal es que potser no tindras prou abnegació pera fèrmela.

—¿Que es qüestió de cometre algun crim?

—No. Solsament voldria que t'encarreguessis de portar una mona a la meva fillola.

—¡Ah!...

Y va posarse a riure ab tota la boca.

—No riguis, no riguis—vaig replicarli jo.—Perquè, no't pensis que's tracti d'una mona de pasta ab tants o quants ous, sinó d'una mona de carn y òssos, d'una mona autèntica.

—Ni que fos un elefant, home! Vinga la bestia y deixaho per mi.—

En efecte; l'endemà al matí vareig portarli a bordo. Era una mona... ¿còm ho diré jo?... moníssima. Un magatzemista veí, venedor de fruites y animals, va proporcionarmela per una miseria. Petiteta, fina, ab uns ulls que li lluien com dos brillants, semblava un juguet construït per un mecanic habil pera entreteniment d'una princeseta.

—Vètela aquí—vaig dir al complascent amic.—Al ser a Barcelona, la portes a la Paulina y li dius:—De part del teu padrí, aquí tens la mona.—

Jo havia fet, ab tota consciencia, el calcul del temps, y comptant el viatge, les escales y els retrassos possibles, suposava que, anant tot molt malament, el vapor arribaria aquí dos o tres dies abans de la Pasqua.

—¡No'n deurà estar poc de contenta la Paulina—pensava jo—quan se vegi mestressa d'un animalet tan aixerit, tan enjogassat y tan docil!...

Aquell mateix correu li vareig escriure una carta en la que, poc més o menos, li deia:

«Ja veus com, a pesar de la distancia que'ns separa, el teu padrí no s'oblida de tu. Lo mateix que cada any, t'envio la mona, més mona aquesta vegada que'ls anys anteriors. Desseguida que l'hagis rebuda, escriume y diga'm si t'ha agradat.»

Una sola cosa m'inquietava. ¿Arribaria viva a Espanya, la pobre bestiola?... Es tan brusca l'impressió que experimenten aquets animalons al passar d'Amèrica a Europa, que no hauria sigut aquell el primer cas en que un exemplar de la fauna brasilenya, sortit d'allí sà, fort y ple de vida, hagués clos miserament els ulls al deixar de sentir-se acariciat per les tebies brises del tropic...

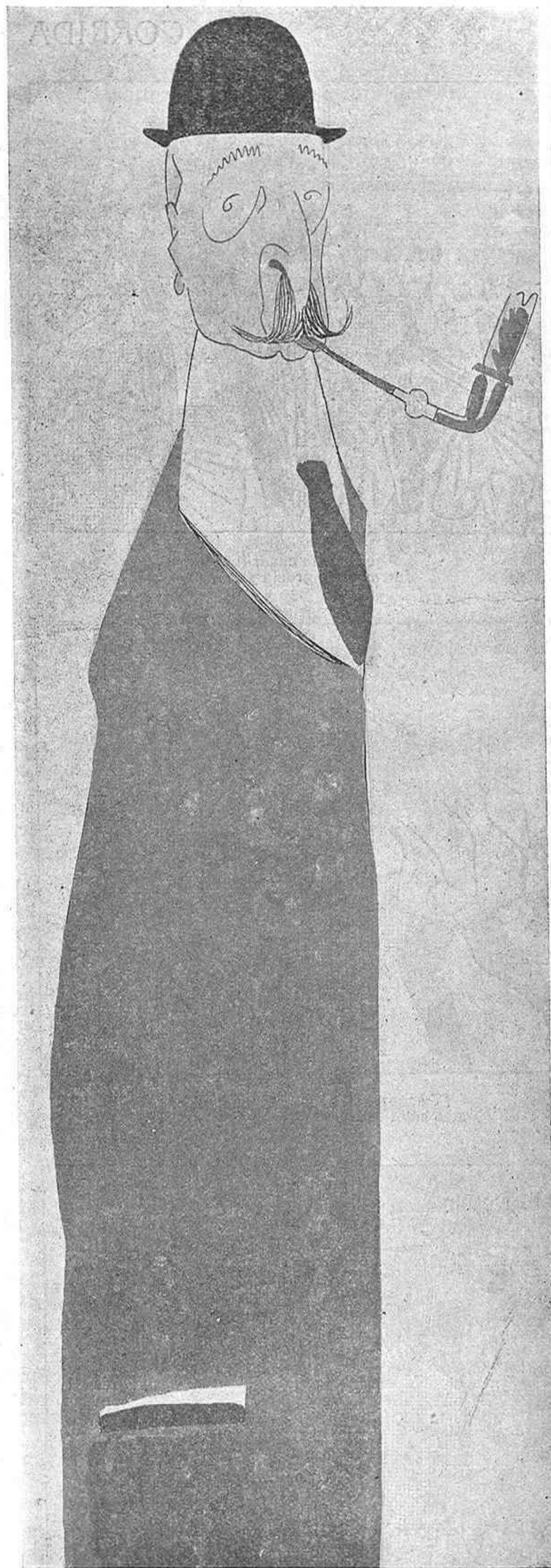
Però no; a la meva aixerida mona, aferrada obstinadament a la vida, no li va succeir això: va succeirli un'altra cosa.

A volta de correu, els pares de la Paulina m'escrivien una amable carta, en la que, després de donarme les gracies per l'original regalo, arribat a Barcelona en perfecte estat, me feien ab tota ingenuitat aquesta confessió estupenda:

«Això sí, com que la mona era tan petita, quasi no n'hi va haver pera res. Y ademés, tenia un gust molt extrany...»

¡Els bàrbaros se l'havien menjada!...

A. MARCH

DON ALBERT

—Qui sab si han fet monument, a la «Lliga»?... Déixam'hi arribar!...

En Joaquim Sunyer, al *Fayans*

S'acaba d'obrir a les galeries del *Fayans Català* una no-drida y molt ben presentada exposició d'obres d'en Joaquim Sunyer.

S'ha de dir, abans de tot, que en Sunyer no es cap aprenent. Enemic de capelletes artístiques y fugint del *favor del public*, que ha demostrat conseguir sempre que ha volgut, però molt amic de tractarse *mano á mano* ab la Naturalesa y ab la Vida, fa més de quinze anys que vé treballant aquí, y a París, y a Sitges ab la constancia y la fe dels convents. Això es una salvetat que deü ferse pera acreditar la seva marca.

En les teles que d'ell havem pogut admirar en les galeries del *Fayans* hi ha, en primer lloc, emoció y sinceritat, que són, han sigut y seran sempre les dues grans qualitats pera anar endavant y triomfar definitivament. Però això no són pas les notes cridaneres de la seva personalitat. Lo que farà tronar y ploure del pinzell d'en Sunyer seran la novetat del procediment (vegi's els paisatges) y la fermesa d'estil (diguintha els seus desnusos).

Les obres pictòriques d'en Sunyer seran, segurament, molt discutides; porten empenta revolucionaria, y això no ho perdonen les patums. Davant dels seus arbres, de les seves dónes, de les seves montanyes y dels seus mars hi tindrà molt que dir *la fera*. No hi fa res. Val la pena d'anar a admirar aqueixa Exposició, que'ns dona una nota original y ben característica d'un art fresc y sincer; una manifestació molt seriosa d'un temperament artistic que, serà lo que's vulgui, però que's veu d'una hora lluny que no es amic de l'imitació ni de la carrincloneria.

J.

Endevinalla

Endevina, endevinalla...
jugarem com la quitxalla
com qui conta una rondalla
per passá'l rato.

Al sabi que l'endevini,
y fent esforços hi atini,
o a aquell que més be s'hi afini...
li dono un cromo.

No soc home ni soc dóna;
no soc dolenta: soc bona;
tant si sona com no sona...
jo me las campo.

Encar que tinc molts contraris,
soc amiga de rosaris;
de capellans y vicaris...
y altres endròmines.

No permeto ballaruga,
la cara es tota una arruga.
el dentat ja se'm belluga;
car ja soc vella.

Tinc de llargaria set canes;
puig que duro set setmanes
badallant com les campanes...
a toc de missa.

Soc una bona senyora;
que deixo com a penyora
l'herencia benefactora...
de molta llana.

Soc ab tu, sense que'm vegi's,
fente purgà els sacrilegis,
que't van donà els privilegis
del Carnestoltes.

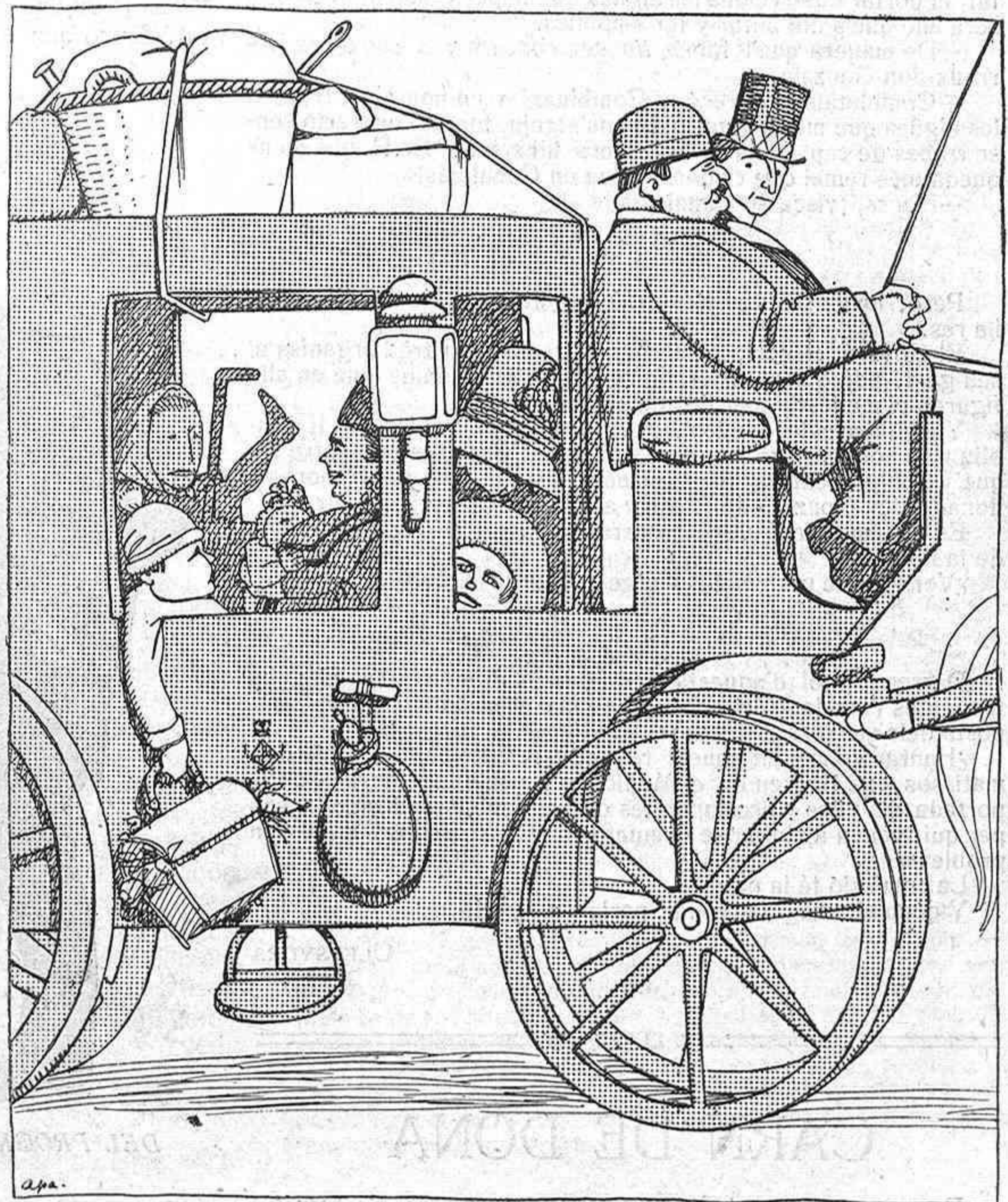
Quan jo moro ja estic llesta,
y faig una olor que empesta;
y tot bitxo toca a festa.
¡¡Quin rebombori!!

L'endemà, del joc fent basa,
puig la gana tot ho arrasa,
cada casa, sembla a casa...
l'*Afarta-pobres*.

Que per molt que t'hi amoinis,
donguis voltes y barrinis,
no conto pas que ho endevinis,
que es molt dificil.

A veure com t'ho engipones:
¡Apa, maco! ¿No enraones?
Una... dugues... tres... ¿Te dones?
Soc... la Quaresma.

JOAQUIM MALLEU

LO DELS COTXES MUNICIPALS

EL COTXER: — Què diu, que Barcelona's queixa de lo cara que resulta la consignació pera cotxes?
EN VINAIXA: — Y cah! Deixeu dir..., si això es regalat!

MUNICIPALERIES

Què passa ab l'assumpte de la portada d'aigües?

Poques vegades s'haurà vist en la nostra administració municipal, tan rica en embrols y gatuperis de tota mena, un cas com el que actualment està desenrotllantse davant dels ulls atònits dels suferts barcelonins.

Recordem l'història.

Va a mitjos del mes passat a Madrid una comissió de regidors ab l'encarrec de solucionar—¡quin altre enredo!—la qüestió dels arbitris sobre tribunes y clavegueres, y ens torna ab l'estupenda notícia de que, ademés d'haver deixat resolt allò—encara ningú sab còm—ha arrencat del Govern l'oferta d'uns quants milions pera subvencionar l'obra colossal de les noves aigües potables.

Barcelona, naturalment, l'ensa un ¡ah! de sorpresa.

¿Còm s'explica que uns senyors que varen anar a Madrid pera arreglar una cosa, hagin tingut l'immensa xiripa de despatxar-ne dues?

No obstant, es aixís.

Els comissionats, caientlos la baba de satisfacció, ho conten a tothom que vol sentirlos.

—Tornem encantats!... El Govern està disposat a servirnos y complaure'ns en tot y per tot. Se constituirà una comissió especial, ab amplies facultats pera solventar tot lo referent an aquet problema, y, comptant ab els milions que'ns donarà l'Estat, el portar a Barcelona les aigües que imperiosament necessita serà allò que's diu bufar y fer ampolles.

—De manera que'l famós llo del concurs y la conxorxa Lerroux-don Gonzalo...

—Completament a recó... Combinarem un nou plan, triarem les aigües que més ventajoses ens siguin, farem l'operació sense trabes de cap mena y ab entera llibertat... En fi, que no'ns queda més remei que cridar: ¡Visca en Canalejas!

—Doncs, ¡visca en Canalejas!

Però, heusaquí que l'endemà resulta que de lo dit no hi ha res.

El Govern, es cert, nombra una comissió, però l'organisa al seu gust, adjudicant als representants barcelonins que en ella figuren el modest paper de comparses.

Y en quant a les aigües... la comissió escullirà les que li semblin més bones, però haurà d'escullirles precisament entre les que varen presentarse en el cèlebre concurs que tant renom va donar a don Gonzalo de Rivas y al seu padrí don Alejandro.

Es dir, una verdadera ensarronada ab totes les agravants de la llei.

¿Veritat que pera aquet viatge no's necessitaven alforges?

Darrer capítol d'aquesta extranya història aquàtica-administrativa es l'anada a Madrid d'una nova comissió de regidors composta dels senyors Serrallera, Albó y Lluhi y Rissech.

¿Hauran conseguit aquets tres edils, representants dels tres matissos que figuren en el Municipi, desembullar la troca de la portada d'aigües y escampar les ombres que, creades no se sab per quí, venen apilotantse damunt de tan interessant y vitalíssim problema?

La comissió té la paraula.

Y quan ella hagi enraonat, parlarem nosaltres.

CLEPSYDRA

CARN DE DONA

Fa un parell de setmanes, uns quants *pares de família* y uns quants periodics de Barcelona alsaren una clamorosa protesta contra els espectacles immorals, pornogràfics, que sovint s'exhibeixen a la nostra proterva ciutat.

Sembla que d'alguns mesos ensà s'ha extès excessiva-

ment en els cafès-concerts barcelonins la moda dels hàbitaments femenins fets ab gran estalvi de roba. Els escots, que deixen veure les superfícies de carns rosades y mostren la vall dels pits, la «petita vall d'amor», que li diu en Mistral; l'absència total de mànegues, que ofereix en certs moviments dels brassos la negror de l'aixela; les aixecades de cama, que mostren la plenitud de pantorrilles y cuixes; els remenaments y les contorsions lascives, que són una provocació als instints sexuals del mascle; les cançons y els *couplets* més desvergonyits que picarescs..., totes aquestes coses del tradicional art del *music-hall* han perdut bona part del seu prestigi. Avui s'han imposat les dones *deshabillées*, en camisa, y sobre tot en camisa transparent, la qual deixi veure totes aquelles íntimes coses, convexes y còncaves, que algú, empleant un enginyós eufemisme, ha anomenat *apoteosis*. La moda, en aquet genre, va pel camí del naturalisme. El public acut als cafès-concerts, no ja pera veure ballar sevillanes y peteneres, pera guaitar aixecades de cama, pera sentir *couplets*, pera ovirar aixelles y pera contemplar escots sempre ingenus, sinó més aviat pera veure dones despallades, pera menjar, ab els ulls, carn de dona. Així l'escenari del cafè-concert queda convertit en una mena d'arcova pública.

■ Si jo us digués que soc devot, en lo relatiu a la sexualitat, d'això que se'n diu la *moral*, diria mentida. Però en di-

DEL PROGRAMA LERROUXISTA

EN LLADÓ: —Vaja, que ja pot estar content... Ens dispoem a treballar de ferm pera treure'ls Consums...

EL BARCELONÍ: —Sí, sí, ja ho veig. Per aquet camí aviat desapareixeran del tot; no'n tinc cap dubte.

Un caracter

L'INDUMENTARIA DEL DIA

—Per què'm poso la mantellina, dius?...
Per què vols que me la posi, sinó pera anar
a missa?

—Oh, no ho sé, noia... Com que jo, quan
ne porto alguna es pera anar a dormir...

ria també si us digués que soc partidari de concedir plena llibertat pera'ls espectacles de que acabem de parlar. En aquesta qüestió jo no hi veig un problema *moral*; hi veig, en canvi, un problema *d'higiene*. Y desde aquet punt de vista, crec necessaria y benèfica l'intervenció de les autoritats—diguemne autoritats.

Els cafès-concerts, que, continguts dintre certs limits serien un agradable lloc d'esbarjo, quan se converteixen en arcoves públiques passen a ser lloc d'embrutiment y de degeneració. L'afició a certs espectacles representa, en efecte, una veritable degeneració, alhora física, intel·lectual y moral. Davant de tals espectacles jo no sento precisament rubor; sento fastic. Que un home sigui galant, que cerqui les aventures d'amor, que tingui intimitats legalment fraudulentas, es una cosa de la qual, en sí mateixa, no tinc res que dir. Però trobo repugnant, innoble, rebaixat, embrutit, a l'home que cerca àvidament l'espectacle de la carn que s'exhibeix ab impudícia pera tots els ulls, en una sala plena de gent, entre un baf de bestialitat.

L'Ernest La Jeunesse, discutint temps enrera ab en Pierre Louys sobre el nú al teatre, exclamava:

—El nú no ha d'anar al teatre; ha d'anar a l'amfiteatre!
Semblantment, pot dirse:

—Les dònnes en camisa estan be a l'arcova, però no a l'escenari dels cafès-concerts.

WIFRED

L'entusiasme per les coses de la política ha dominat sempre an en Magí N. Constant llegidor de diaris a l'hora que economic fins al cap-d'amunt, pot dirse que de la seva butxaca no n'han sortit mai cinc centims pera comprarne cap. Tampoc ha pagat cap subscripció. Totes les nits, sense mancarnhi una, se'n va, en havent sopat, al cafè, y en un angul de la sala, indiferent al burgit que la concurrencia arma, dedica un parell d'hores a llegir y comentar la premsa. Pot dirse que la lectura dels diaris constitueix pera en Magí N. una habitud de la que dificilment arribaria a despendre's.

La vetlla del dijous sant entra en Magí al cafè, y no s'havia encara assegut que, com de costum, ja preguntava pels diaris:

- Mosso!
- Hola! Què diu de bo?
- El Liberal*.
- No ha sortit.
- La Veu*.
- Tampoc.
- La Tribuna*.
- Tampoc.
- El Noticiero*.
- Tampoc.
- La Publicidad*.
- Tampoc.

Astorat per les respostes del dependent, objectà en Magí:

—Com pot ser? Som dijous, tenim damunt de la taula una pila de problemes de caracter nacional y no hi ha diaris?

—Tal com ho sent. Si vol llegir els diaris barcelonins no li queda altre remei que esperar a demà al mitgdia. Tal dia com avui els diaris fan festa, a Barcelona...

Y mentres el cambrer se disposava a donar la benvinguda a uns clients que acabaven de pendre seient dugues taules més amunt, va ferse en Magí les següents atinades observacions:

—M'explico que la premsa reaccionaria, servadora de la tradició, amiga de cumplir ab les piadoses pràctiques, tinga a be —en un dia com avui—respectar la solemnitat de la festa. Tal vegada hagin cregut les empreses d'aquets diaris que fora el gust dels seus redactors visitar els sagraris en comptes de fer correr la ploma..., encara que la seva religiositat me costi a mi el quedarme sense saber una paraula de quantes noves en el món avui hagin ocorregut... Però y els altres?... Quina raó hi ha pera privarme de la lectura dels demés?... Que se'm digui perquè la premsa francament liberal, escèptica en materia religiosa, la mateixa que demana que'l tranzit rodat no s'interrompi, que, un dia sí y l'altre també, ens conta lo que en els països més civilisats passa, té a be trencar avui y demà tota relació ab els seus llegidors...

An en Magí N. no se li acut pensar que altes raons d'economia poden influir en lo que lamenta, y segueix dient:

—Per més voltes que dono al pensament no puc capir com dimoni, un diari que no siga religiós, pot emplear les vintiquatre hores que està sense sortir al carrer... Si no segueix els monuments, si no recorre les estacions, forsosament deü romandre a casa seva creuat de brassos mancant aixís al primer dels seus devers.

Aquí en Magí N. fa una pausa, s'enfonsa en les seves meditacions y al tornar a la realitat exclama al punt de dalt:

—Quin país, quina gent y quines costums!... Per suposat que de lo que passa n'es el principal responsable el Govern! Si els homes que manen tinguessin una ombra de vergonya y se sentissin lliberals, obligarien als diaris a sortir al carrer com cada dia. Y pensar que després diran... Vaja, que això es indigne, intolerable a tot serho!

En Magí N. acaba renegant de l'hipocresia, del Govern, de la premsa y de la desgracia que'l feu neixer en aquet país incivilisat, teatre de coses que no passen en lloc més y en el qual la vida's fa de tot punt impossible pera'ls homes veritablement progressius. Fondament disgustat, ab un humor de mil diables, crida al cambrer, paga el cafè y se'n va a dormir. Arriba a casa seva y pensa tot cloent els ulls en les coses del Marroc, en el comportament de la Fransa, l'actitut dels militars, l'eventualitat d'una nova acció guerrera...

A l'endemà se'n va en Magí N. al cafè altra vegada y com de costum s'entrega a la lectura dels diaris aixís que hi arriba.
En Magí sembla ja tot un altre. A la sola vista de les fulles

impreses ha canviat en alegria l'enfado de la nit abans. Prop dels seus diaris experimenta una misteriosa voluptuositat, un goig inconegut. El seu rostre s'ilumina poc a poc... Els desplega amorosament, els acarona ab paternal sollicitut.

Però vetaquí que comensa a llegir y topa de bones a primeres ab una nova que s'allunya del seu pensament. Passa llavors els ulls per un article; tampoc li sembla conforme y deixa el diari per un altre. A poc de tenirlo a les mans ensopega ab un comentari que li desplaça y ja allavors l'home s'enfutisma. Poc se'n manca com no'l tira de revés. Pren el tercer, hi troba un judici que li sembla totalment equivocacat y's nega a seguir llegint. Agafa el que fa quatre, o cinc, o sis, y els llença d'una revolada perquè li sembla que fan el joc del Govern.

La seva fesomia ha sofert novament una notable alteració. La lectura de lo que ell estima tan grossos disbarats l'ha posat fora de sí... Aburrit com la vetlla anterior, crida al mosso, paga el café y's disposa a marxar.

Ab to de ferm convenciment llença, tot anantse'n, les seüents amargues imprecacions:

— Quin país y quina premsa! Fins y a tant que no decideixi el Govern suprimir pera sempre els diaris es impossible creure que podem salvarnos!

BOY

ABRIL. Poema ciclic, per Apeles Mestres.—Ens adverteix l'insigne poeta que «aquet llibre ha sigut fet ab notes apuntades en una llibreta de butxaca durant el mes d'Abril de 1886». Mai es tard quan arriba, y, sobre tot, quan arriba be, podriem afegirhi nosaltres. Perquè hauria sigut una veritable llàstima que aqueixes notes tan tendrament sentides, d'una poesia tan intensa, no haguessin sortit de la llibreteta íntima de l'autor de «Margaridó». D'aprop d'una vintena de composicions consta el poema Abril y ens fan l'efecte d'altres tants himnes a la Naturalesa, eterna inspiradora, musa constant y preferida del nostre poeta-artista; notes íntimes, sensacions del cor, més que vistes, viscudes en la joventut, y aplegades avui curosament pel seu propietari que ha sabut conservar-ne tot l'esclat de frescor y d'ufanesa; llevors sembrades en l'ingenuitat y l'entusiasme dels vinticinc anys y que, al cap de temps, grillant, grillant, «han acabat per fructificar abundantament en LILIANA».

Mentres agraim a l'Apeles Mentres els deliciosos fruits que'ns ha permès assaborir ab motiu de les seves Bodes de plata, y tot desitjantli vida y felicitats pera que ab la mateixa bona pensada pugui esbombar les seves Bodes d'or, permetisse'ns transcriure a continuació una, qualsevol, de les hermoses composicions que s'enclouen en el tomet, per altra part, molt ben presentat y ab una delicada coberta ilustrada per l'autor.

LA TRAMONTANA

La Montanya dorm. D'enllà de la plana, de Montseny enllà, del blanc Pirineu, bramant y bronzint ve la Tramontana contorbant la nit ab sa ronca veu.

La Montanya dorm; y el Vent formidable, el colós forsut rei de terra y cel, li posa al damunt sa grapa de diable com si la volgués arrancar d'arrel.

Y empeny y remou a dreta y esquerra y forceja en vè cent cops y altres cent, y redobla irat sos rugits de guerra... La Montanya dorm y ni n'heu esment.

Y el Vent, gambejant per fraus y cingleres, pantejant a impuls d'un suprem esforç, rebrega el brancall de pins y oliveres capola y sacut y esqueixa y retors.

En và, cà y enllà, ja esberla una soca, ja apunyega el cim d'un roure gegant... La Montanya dorm son somni de roca y el Vent, impotent, s'allunya udolant.

En fi, quan el són li trenca el nou dia, la Montanya diu, somrient ab bondat: «Veig que aquesta nit, y en tant que dormia, algú, tot jugant, m'ha despentinat.»

Apeles Mestres

SEPT SCIENCIES

GLOSARI

L'AMBIENT

S'ha dit, per persones enteses en això de la filologia, que convindria desterrar dels vocabularis la paraula ambient, perquè, segons elles asseguren, ademés de ser bastant presumida, resulta que no vol dir res o ben poca cosa.

El glosador creu, al revés, que'l mot ambient es insubstituible y que, si no vol dir molt, ajuda, quan menys, a distingir. Ell creu que hi han quadros, escenes, visions, costums que respiren poesia y altres que respiren ambient a seques. Y pera no perdre temps en adjectivar la paraula, dient ambient poetic o ambient prosaic, creu que lo millor es aplicarla al natural en les coses agenes a tota llum viventa de modernitat. Exemple: ¿Com ho fariem pera definir lo que fluctua a cada instant en la tenebrosa teatralitat ciutadana d'aquets dies sants, plens de lletgesa y de depressió?... Aquelles petjades dels viants, quin ressò de cosa buida ens dona l'ilusió d'una visita a les runes pompeianes; aquell incessant formigueig a les portes dels temples grisos, que obren desmesuradament ses boques negres; aquella oloreta de fari-gola, que penetra; aquelles patrulles de marcians que'ls menen, forsats, tibats, enguantats, d'un monument a l'altre; aquell horrible cant de la Passió ab veu de cego, que s'arrossega mandrós arran d'orelles; aquelles prendes de roba de vestir que's van tornant blanquinoses de tant viure entre naftalina; aquell demanar dels cap-taires, que sembla que'ls hagi crescut la veu; aquell picar insolent de les masses; aquella remor de xarrac; aquell silenci que aixorda; aquell ensopiment, aquelles cares, aquell parèntesi a la vida, al color, al moviment y a la bellesa, tot allò es ambient a seques.

Veieu, el divendres:

A les sis del matí, aquella processó de fanatics agenollantse a cada part de rosari, per mitg de carrers y de plasses; allò es ambient. A les dotze del mitgdia, aquella altra processó de dones guapes emmantellinades, que fan caure de genolls, allò es poesia.

Fixeuvos en els interiors burgesos, ont tot es també reculliment.

El nét y l'avia s'estan tots dos aprop del vetllador. Arrenquen fulles del palmó tendre, beneit el diumenge passat, y s'entretenen en enginyoses manufactures.

L'avia, el prejudici, de les fulles de palma'n fa creus, pera clavar darrera les portes perquè no entrin les brui-res. Això es ambient.

El nét, l'enginyós optimisme, ne fa «mides de sabater», «cucs», «sabres», «lletres» y fins «aeroplans...» Això es poesia.

XARAU

Les funcions d'aquesta setmana han sigut acaparades per l'Iglesia. Ab motiu dels dies sants, el clero ha pres els trastos als comics y, com cada any, s'ha obert un parèntesi a l'anima-ció (?) dels teatres. Per lo tant, com que aquets dies no hi ha a Barcelona altres espectacles que les estacions, les prèdiques, els fasos, els xarracs y la fari-gola, y el revister encarregat d'aquesta secció de tals menudencies no se'n cuida, d'aquí que

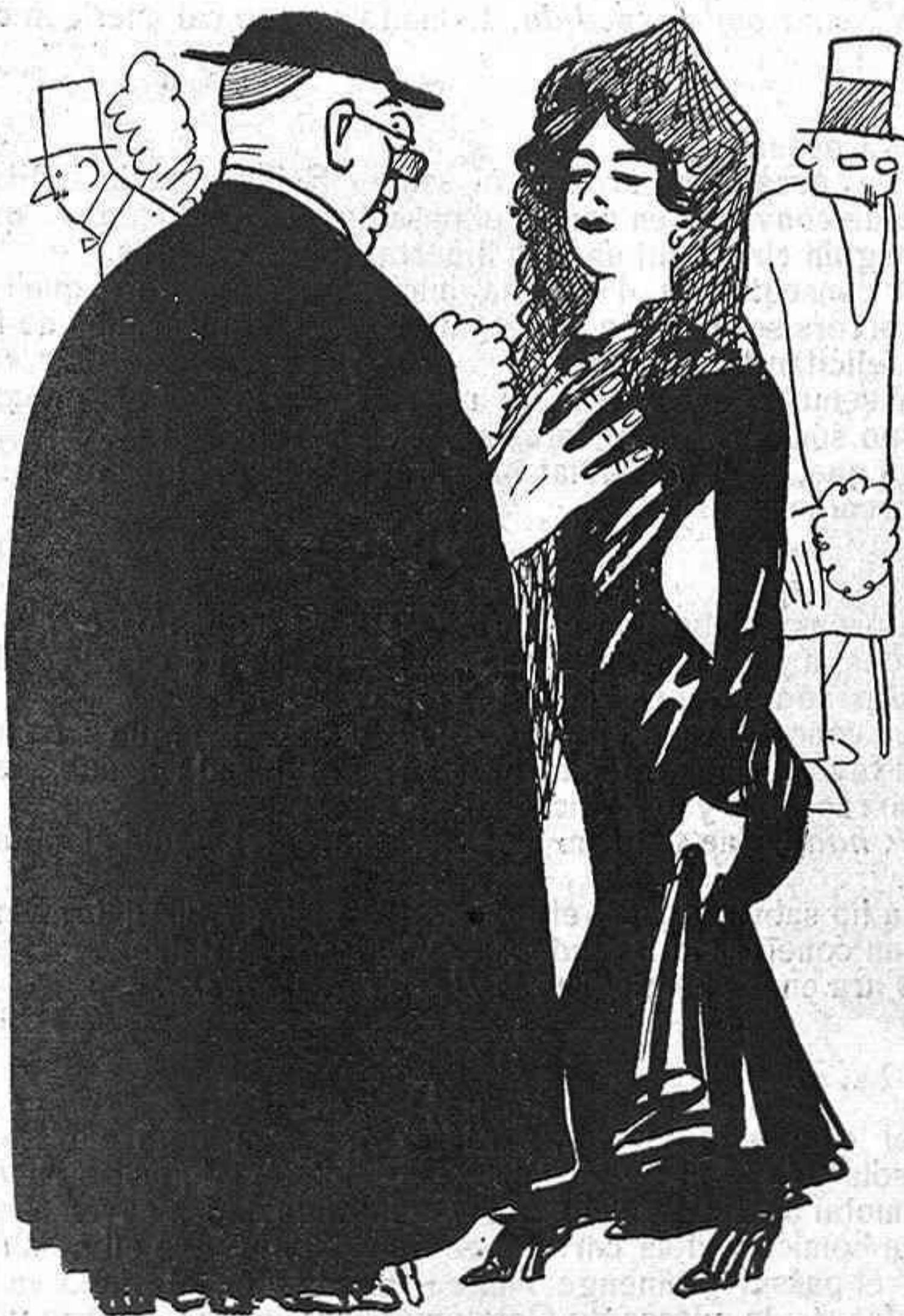
COSES DE SETMANA SANTA

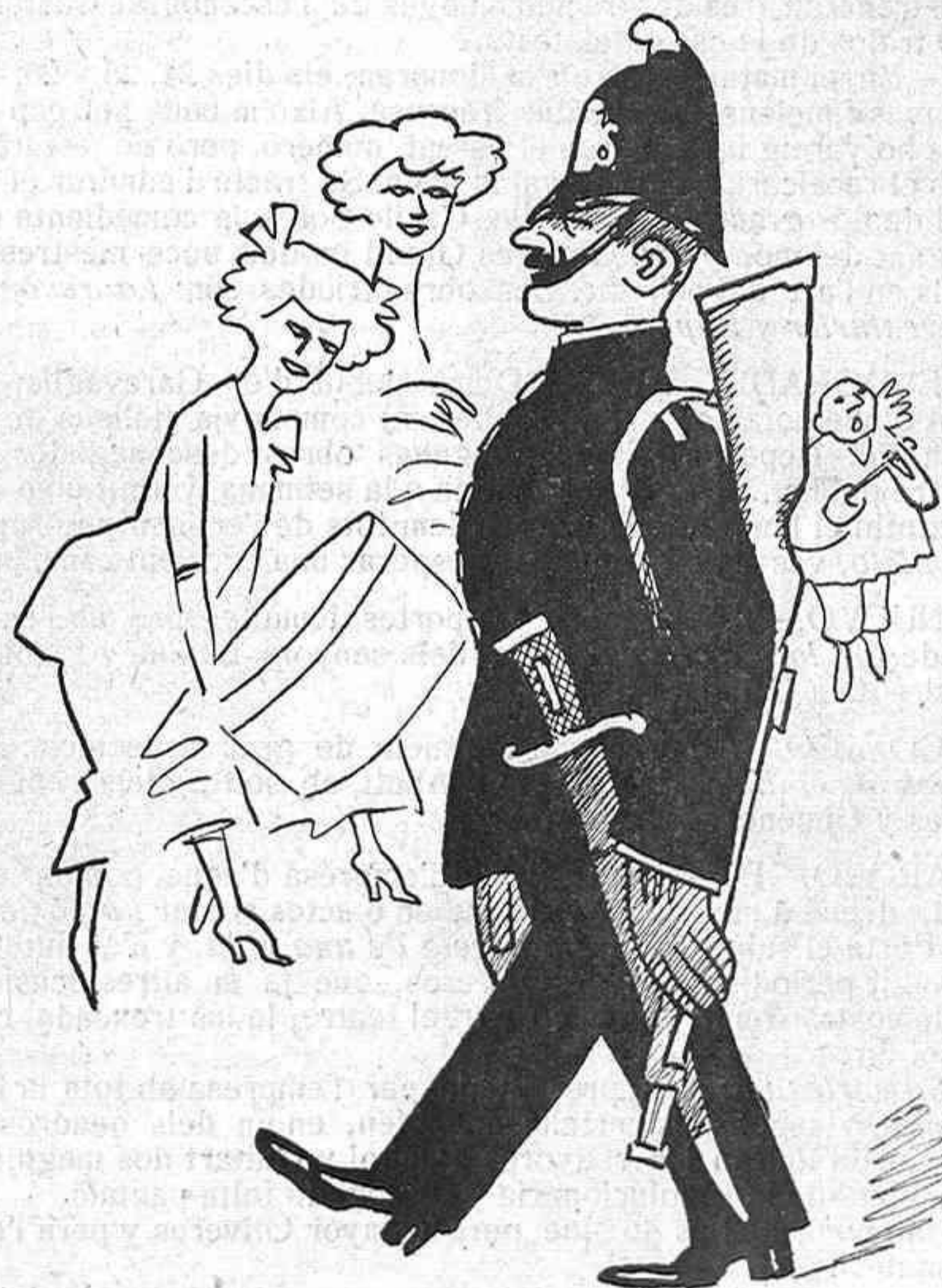
—Quina heretgia!... Ont va ab aquestes butifarres?
 —Ah, sí, senyora. Jo, al menos aquets dos dies tan assenyalats, acostumo a fer de magre.

—¿Què canta, desgraciada!... No sab que'l Senyor es mort?
 —Ai, ai!... Si ara mateix li he servit el xacolata, y era ben viu...

—Que enfeinats que deuen estar aquets dies, mossén Narcís!...
 —Ja se sab, són dies sants... Però, per això, Deu n'hi dó... Eis en queden més de 360 de pecadors.

—Mirate'l, tu... Tan jove, y ja porta l'arma a la funerala!...

cvui les notes teatrals se refereixin més aviat a projectes que a aoses realitzades.

PRINCIPAL.—Gran febre; immens neguit; extraordinaria espectació ab motiu de l'estrena de *La reina jove*, d'en Guimerà. Hi ha, fins a cert punt, raó d'existir tot això, tenint en compte que aqueixa obra es la primera que'l nostre gran dramaturg ha escrit després de l'Homenatge. Els que coneixen el llibre diuen que es un drama que *apassionarà*. Tant de bo. En els temps que correm, podriem acontentarnos ab que *interessés*, ab que *piqués la curiositat* dels panxa-contentes que abandonen miserablement el Teatre Català, no sabem si perquè es *català* o perquè es *teatre*.

L'empresa anuncia l'aconteixement pera demà, dissabte. El drama es romantic, però no es de capa y espasa o d'època, com vulgarment se diu, sinó del dia; té quatre actes; els protagonistes aniran a carrec de la senyora Xirgu y el senyor Nolla, els hèroes d'*Andrònica*; dirigirà l'obra l'expert Enric Jiménez y s'estrenaran unes quantes decoracions dels mestres Vilomara, Moragas y Alarma.

Y, qui vulgui sapiguer més, que vagi demà a tres quarts de nou al «Principal».

LICEO.—A punt d'engegar el *teló enlaire* pera donar forma plàstica a les portentoses creacions wagnerianes *L'anell del Nibelung*, tetralogia, y les òperes *Tristany y Tannhauser*, se sab que'n Kaehler està molt content de la gent que'l secunda.

ROMEA.—Després d'uns quants dies de *Passió y Mort*, obra clàssica (diguemne clàssica, encara que s'enfadin els del «Curs Miquel Angel»). Molt ben executada per tots, singularment per part d'en Codina y d'en Tor, y presentada ab l'excel·lència d'un magnific decorat, d'un ric vestuari, d'una brillant apoteosis, coros, ball-larines y comparses de tota mena de sexes y edats, s'ha entrat de ferm a ensajar *L'ex-ministre* y *El corb*, obres que s'estrenen demà y que prometen sensació. La primera es un drama en tres actes d'en Antoni Muntañola, del que'n tenim molt bones referencies; l'altra, *El corb* es una impressió escènica d'en Juli Vallmitjana, l'autor de moda, de la qual sols sabem que l'acció passa en una carboneria... Y ab això, *se acabó el carbón*.

NOVEDADES.—També pera'l dissabte de Gloria anuncia la seva obra salvadora. Aquesta serà, segons resen els cartells, una gran opereta alemanya en tres actes *El príncipe amarillo*. S'estrenaran tres decoracions noves de l'escenograf Castells y 300 trajos de la casa Malatesta.

—En el mateix teatre s'hi donaran, els dies 24, 25 y 26, tres úniques funcions de comedia francesa. Això'm balla pel cap que ja'ls ho vareig insinuar en el passat número, però no estarà de més el recalcarho, perquè val la pena. Se tracta d'admirar el treball de dos grans artistes Mlle. Cecile Sorel, la comedianta més elegant del món y Mr. Georges Grand un dels pocs mestres actuals en l'art del bell dir. Les obres triades són: *La reconte*, *L'aventurier* y *Sapho*.

ELDORADO.—Aleluia! Demà, debut d'en Garavaglia, davant d'una notable (aixís ho esperem) companyia italiana de declamació. Repertori extens, algunes obres desconegudes del nostre public..., tres dies de moda a la setmana, y a tot això afeixinhi el bon record que guardem tots de l'eminent intèrprete d'*Amleto*, ves si no n'hi ha pera esperar una excelent campanya.

NUEVO.—Torna a obrir les portes demà, vespre, ab l'estrena de *La loca fortuna*, lletra dels senyors Lepina y Plañol y música d'en Calleja.

CÓMICO.—Prepara una sarsuela de gran espectacle: *Los viajes de Gulliver*, d'en Paso y Abati, ab solfes dels reputats Vives y Giménez.

APOLO.—Pera demà anuncia l'empresa d'aquet popular teatre l'estrena d'un grandió drama en 6 actes titulat *La cortesana*. Porta el subtítol de *La novela de una vida*, y n'es autor el distingit periodista senyor Oliveros, que ja en altres ocasions ha demostrat tenir, en les coses del teatre, la mà trencada, com se sol dir.

La cortesana serà presentada per l'empresa ab tota la fastuositat, y segons els cartells anuncien, en un dels quadros de que consta lluiran les senyores Puchol y Guitart dos magnífics exemplars de la revolucionaria y correguda falta-pantaló.

Una bona sort es lo que pera'l senyor Oliveros y pera l'empresa desitgem.

L. L. L.

ESQUELLOTS

PER tercera vegada, en lo que va d'any, s'ha repetit el sorprenent fenomen:

La recaudació de Consums, segons el resum del mes de Mars que acaba de publicar la honorable comissió que'ls administra, baixa.

Y baixa en proporcions tan espantosament formidables, que, de no aturarse la seva progressió descendent, quan arribem a fi d'any, l'estat de comptes d'aquell mes deurà presentarse en aquesta forma:

RECAUDACIÓ DE CONSUMS EN EL MES DE DESEMBRE

Per vins y olis.	00000
Per escorxadors	00000
Per altres arbitris	00000

Total 00000

Ab lo qual s'hauran conseguit dues coses:

Simplificar d'un modo extraordinari la comptabilitat municipal;

Y demostrar una vegada més que a Barcelona estem en ple regnat dels zeros.

□

LA benemèrita *Liga contra el duelo* ha comensat una serie d'actes de propaganda.

El primer va ser una conferencia donada pel senyor Escrich a l'Ateneu. Després diu que'n vindran d'altres y altres, y els conferenciants anti-duelistses *se desafiaran* a veure qui ho xafa millor.

Lo que no trobem encertat es haver comensat en Setmana Santa.

Aquets dies, com que Nostre Senyor es mort, tot el *duelo* se troba a les iglesies.

Y *se da por despedido*, de modo que no cal anarli en contra.

□

BONA pensada!

L'Arcaide ha ordenat al senyor Falqués que estudi la manera de convertir en carrer el passatge de Madoz, pera que per ell puguin circularhi ab tota llibertat els carruatges.

A conseqüència d'aquesta iniciativa, s'assegura que'l gremi de cotxers se proposa enviar un missatge al marquès de Maria-nao felicitantlo coralment.

Y sembla també que, pel mateix motiu, tots els barcelonins que no són cotxers enviaran un altre missatge al Govern, demanantli que, quan més aviat millor, lliuri a Barcelona de tan original arcaide.

□

HA promogut bastant desori l'instalació d'un kiosco de begudes, a punt ja d'estrenarse, en el Passeig de Gracia, davant de l'Apeadero del carrer d'Aragó.

La concessió, feta pels lerrouxistes, sembla que's basa sols en el favoritisme, y per això no ha sigut posada a subasta, com era lo raonable y lo logic.

Y, *nada*, que tindrem kiosco y tindrem beguda al saltar del tren.

Ja ho saben, doncs, els passatgers d'aquella linia. Fins ara devien coneixer la Beguda Alta y la Beguda Baixa...

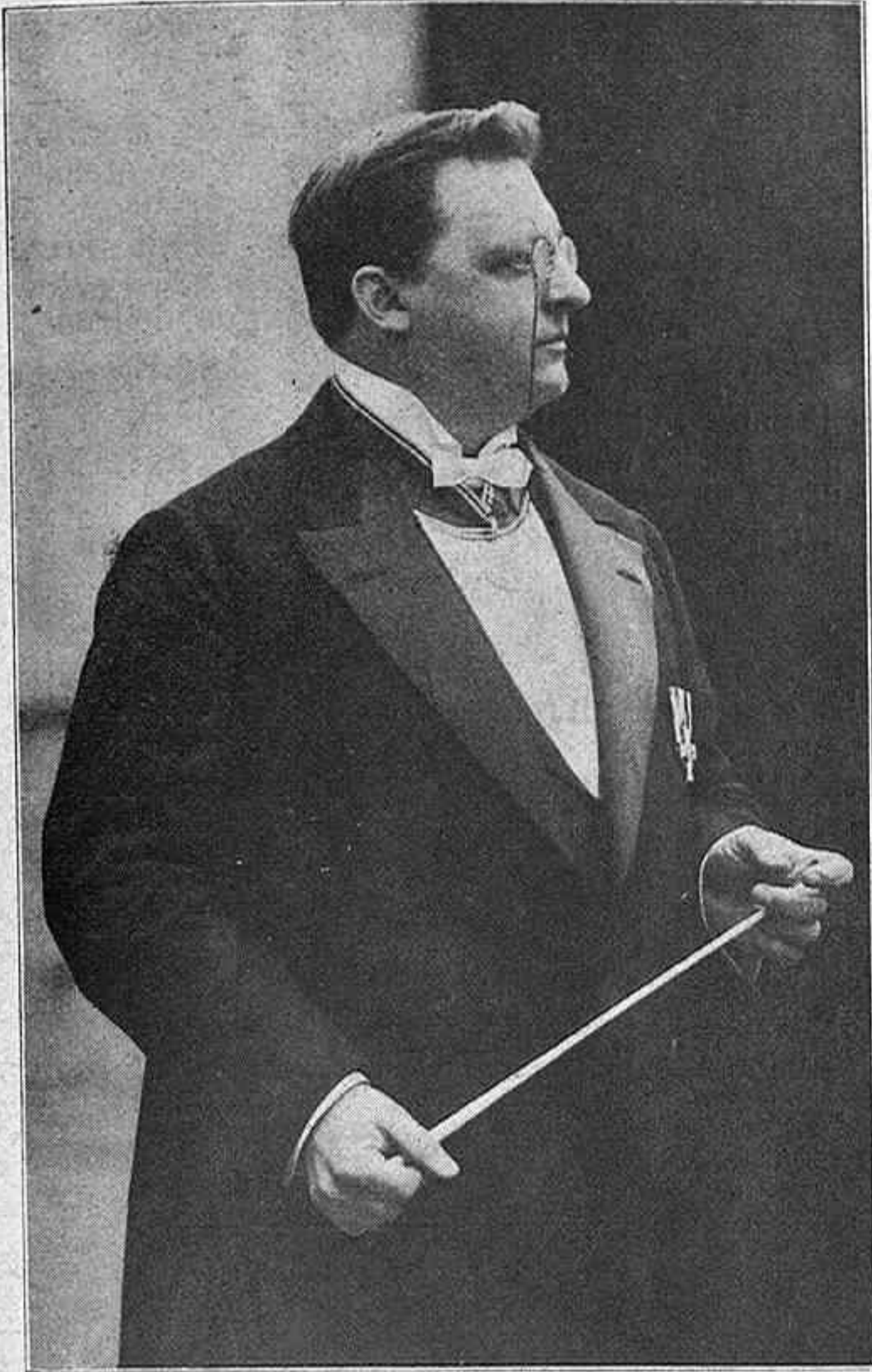
D'ara endavant tindran la *Beguda-Apeadero*.

□

COM que, a la cuenta, pera fer desgracies ab els tramvies sols no'n té prou, el senyor Foronda ha adquirit un magnific automobol destinat a cooperar, en la mida de les seves forces, a l'obra homicida dels carruatges de les linies que ell administra.

Y el passat diumenge l'automobol de don Mariano va fer el seu *debut* a la plassa de Catalunya, matant a una pobre velleta, que sens dubte havia oblidat que era a Barcelona, ciutat-hipodrom, en la qual sols mercès a la tolerancia dels que van en auto

GRAN TEATRE DEL LICEU — FESTIVAL WAGNER. — Principals artistes de la companyia

Willibald Kaehler

L. G. Segura Tallien

Giuseppe Borgatti

Maria Mosciska

Margot Kaftal

Angelo Algos

Helène Ruskowska

A. Masini Pieralli

Maria Verger

podem circular per les vies públiques els infelissos que'ns veiem obligats a anar a peu.

**

Per cert que *El Diluvio*, al donar compte d'aquest atropell que havia costat la vida a una persona, ho feia en tres ratlles—les mateixes que emplea pera explicar que una bicicleta ha trepitjat a un gos—y, además, ocultant ab molt cuidado que l'automobil fos el del senyor Foronda.

¿A què's deuria aquesta sobrietat en la ressenya y aquesta omissió del nom?

A que'l senyor Foronda compra als amos d'*El Diluvio* la grassa que necessita pera'l servei dels seus cotxes.

Y ja es sapigut que la grassa d'*El Diluvio* produeix aquet doble efecte:

Fa anar lleugeres les rodes dels tramvies;
Y atura les plomes dels seus gazetillers.

□

EL regidor Figueras, aquell que abans escupia y ara fuma *brigadiers*, va demanar al Consistori que's permetés l'ús dels cotxes en les diades dels dijous y divendres sants.

Molt be.

Els veïns de Barcelona agrairan la bona pensada.

Naturalment, els veïns que, com ell, poden anar en cotxe.

Que'ls humils peatons no tindrem gran cosa que agrair a l'ilustre ex-adroguer.

□

CONVOCADA per la revista *Renaiement*, en la vinent setmana tindrà lloc a la seva redacció—plassa del Teatre, 6,—una reunió pera nomenar una comissió organitzadora de la Festa Nacional Catalana.

En el pensament dels iniciadors hi palpita el proposit de que aquesta Festa sigui un llas de germanor entre tots els que de debò estimin la nostra terra.

La reunió està senyalada pera les 10 de la nit del proxim dijous, dia 20.

□

PROMISCUACIÓ d'idees.

Els veïns d'Horta disfruten d'un Cinematograf molt decent y molt arregladet, que no té res que envejar als millors de Barcelona. Però, renoi, quines pensades que tenen els *regisseurs* del cine d'Horta!

Vegin, sinó, lo que anunciaven l'altre dia ab lletres grosses:

«HOY: LA PASIÓN DE NUESTRO SEÑOR JESUCRISTO Y EL CARNAVAL DE NIZA.»

Mirin que posar el Carnestoltes al costat de la Passió!

Vaja, està vist—que són dels nostres, a Horta.

□

L'Ajuntament, en vista del mal estat de les rambles de Canaletas y d'Estudis, ha resolt pavimentarles ab suro.

¿Veuen?... Si haguessin guardat tots els taps del xampany que'ls regidors s'han begut—pagant nosaltres—en els numerosos tiberis que desde que exerceixen han celebrat, ara potser la reforma projectada ens sortiria per una friolera.

¿Pensaran en guardarlos d'aquí endavant?

□

CABRES assí, cabres allà,—que diu en Manelich.

«En las oficinas de la guardia urbana hay una cabra á disposición del que acredite ser su dueño.»

Vetaquí que si el *Robert de les cabres* que l'ha perduda no s'hi presenta, el senyor Ribé no tindrà més remei que ferla matar y menjarsela el dia de Pasqua.

Als pobres urbans no'ls faltava sinó aquest *Inri*...
La seva oficina convertida en un corralet de cabres!...

□

ALTRA vegada'l desdixat astroleg d'*El Poble la ha metido*.
Deia, diumenge passat, augurant les excelencies atmosfèriques de la diada de Rams:

«...La joiosa rialla del sol de primavera florirà en guspies d'or damunt les palmes.»

Y, efectivament, hi va haver grans espetecs d'aigua, de trons, de calamarsa, de tota mena d'ires celestials.

Ja sab en Gual, desde ara,
quin dia ha d'estrenà;
el dia que an *El Poble*
llegeixi que plourà.

□

EN un examen:

—Sabria dir-me per què, ab tanta aigua com els rius porten al mar, el mar no vessa?

—Senzillament... Perquè en el mar hi ha moltes esponges.

□

L'aire de la Casa Gran
dèu ser nutritiu de mena;
sinó, repareuho be,
allí dins tothom s'hi engreixa.

HOME PREVIINGUT...

—¡Y ara! ¿Aont vas ab aqueix salvavides?
—Veuras... Es que en Rabella m'ha desafiat, y com que jo soc tan mal tirador y ell es el campió del tiro de coloms...

QÜENTOS

Un borratxo dels empedernits se presenta en un despatx ab l'intent de demanar una colocació.

—Y quina capacitat té, vostè?—li pregunta l'amo.

—Capacitat?—respon l'interpelat. Tres litres de vi, cinc de cervesa y dos d'aiguardent.

En Palaudaries, montat a dalt d'un burret, puja una montanya.

A mitg camí, y a causa dels moviments de l'ase, el pobre home's troba que s'ha anat escorrent esquena amunt y que quasi ja es a les orelles de l'animal.

En Palaudaries, cridant:

—Porteume un altre burro, que aquet se m'acaba!...

Un fulano que's deixa pegar per la seva dòna's topa ab un antic amic al mitg de la Rambla:

—Vina un dia a casa... Tu no coneixes la meva senyora?

—No tinc aquet gust.

—Oh, ¿que vols dir que es un gust?

Examen.

El professor, dirigintse a un noi de pocs anys:

—Veiam si sab dirme quin es l'animal que'ns porporciona el llard?

—El cansalader, però hi ha adroguers que també'n tenen.

TRENCA-CAPS

XARADES

I

La primera es musical;
el meu noi *hu dues-tres*;
lo de mal *dos* no val res
y es un poble el meu *Total*.

MACO

II

Va trencar primera *Tot*
una *hu-girat-dos* y un got.

A. B. (a) LO RECTOR DE VALLFOGONA
ANAGRAMES

I

Quan vol anar la Ramona
a veure an el seu xicot,
tot al quarto de la dòna
y's *total* fentse la *tot*.

MACO

II

Cremat y *tot* d'un punyal
en Pau matà la *Total*.

A. B. (a) LO RECTOR DE VALLFOGONA

SANTETAT CATÓLICA

—Y pensar que, si vostè volia, podria esser la Magdalena de la meva passió!...

El cine!...

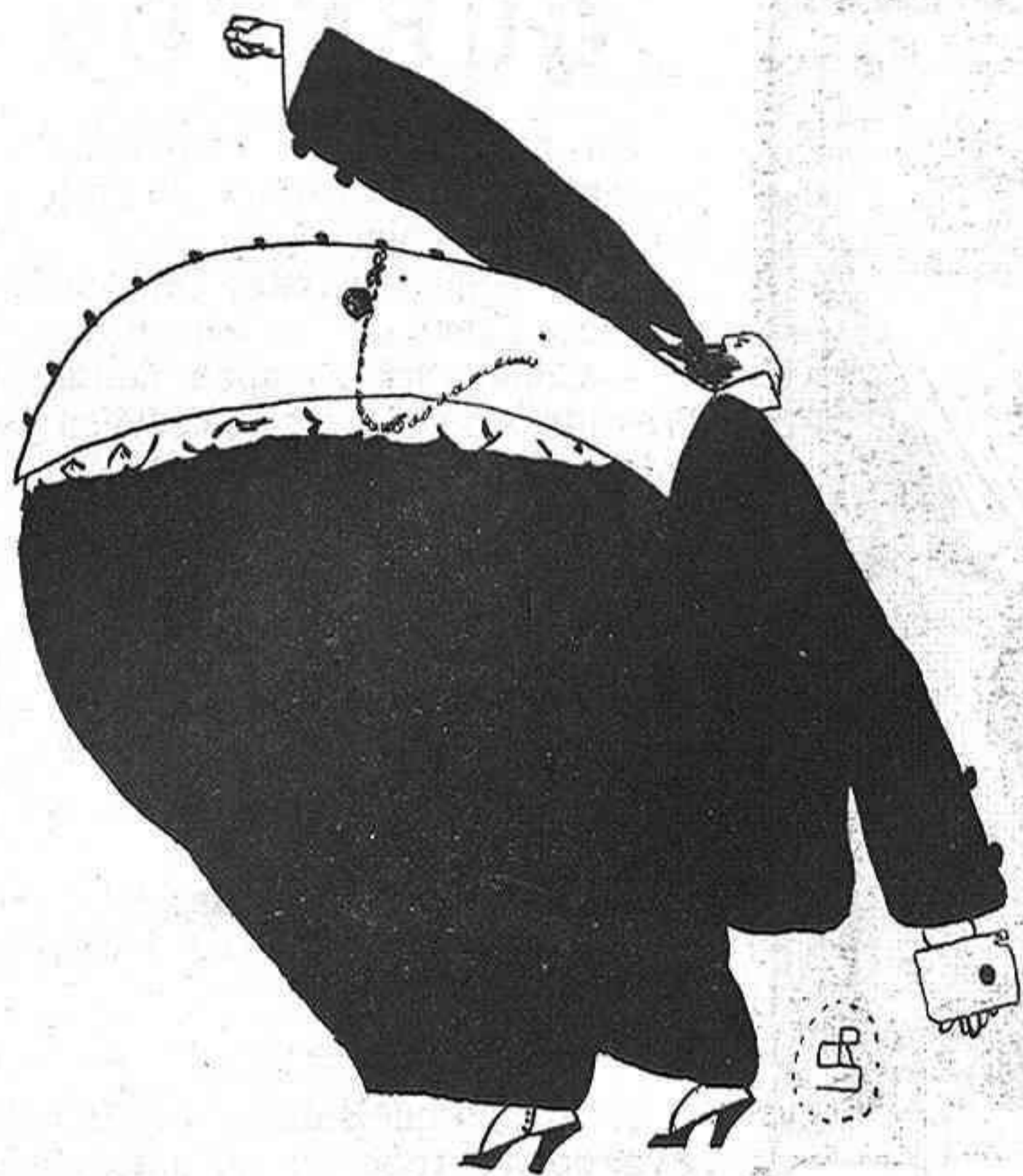
Abigarrat conjunt de mascles y femelles
s'aboca enfront la porta del *Cine popular*...
Pera obtenir bon puesto s'apreten a l'entrar,
ab pocs miraments ells, sens grans finures elles.

Entren congestionats, les galtes molt vermelles,
atropellantse, braus, pera poder passar,
quan s'obre la llenterna que té d'illuminar
del món de l'impossible les rares meravelles.

Sobre'l llensol extès, lo horrible se projecta,
fent espurnejà els ulls al prosaic botiguer,
l'aturdida modista, la dama circumspecta...

Y en acabant, sortint, ab l'aire del carrer,
respiren com qui surt d'un somni maleit...
¿Y per això pagueu, ilusos?... ¡Bon profit!

E. VILARET

QUARESMA DE RIC

—Si no arribo a fer de peix,
no sé ont posaria el greix!

TARGETA

L. SANTEULALIA PIÑOL
DE
G. ROSIC I TORT

Formar ab aquestes lletres, degudament combinades, el títol d'una obra teatral catalana y el nom del seu autor.

LL. RAMIS CAMALÓ

MUDANSA

Un jove que viu a *Tot*
y que ha vingut de *Total*
va marxar ab molts diners
y ara ha tornat sense un ral.

RAMON VALLS

JEROGLIFICS

I

2
TO

A. B. (a) LO RECTOR DE VALLFOGONA

II

P P E E E E E E E E
C C C
IM IM IM

A. B. (a) LO RECTOR DE VALLFOGONA

III

QUART CREIXENT
QUART MENGUANT
IV D VI

R. VALLS

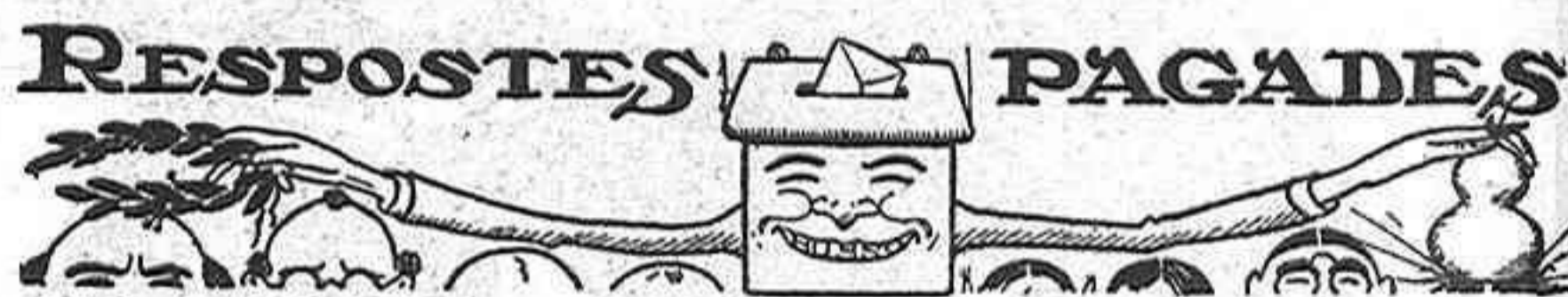
IV

P

J. P. (a) DREYFUS

SOLUCIONS als darrers Trencap-caps

A la Xarada: *Àrnica*.—A la Mudansa: *La Tosca-La Tasca*.
—Al Jeroglific: *Comedia de comedies*.

Ramón Griñó: No'm convenen, perquè'ls *apellidos* de les targetes no m'acaben de semblar prou naturals.—Joan Rocabert: Es bastant enginyós, però té un defecte: el de que se li poden donar diverses interpretacions.—Gambas: Són bastant defectuoses.—Hermenegildo Hernández y González: Les assonancies, que hi són a cabassos, el perjudiquen molt. Tant, potser, com l'incorrecta accentuació de la majoria dels versos.—Don Ton: No, senyor. No anirà.—Victorià Cerilla: Dos o tres, y ab prou feines.—Ramon Valls y Camps: Si tinc temps d'arreglarles una miqueta, no diré que no.—Josep Matas: Ne tinc un feix, y de més enginyoses.—Waldé: El seu dibuix es més trist que un divendres sant.—Angel Fontanals: No la trobo prou natural, y ja se sab que en aquestes coses la naturalitat es el tot.—Pep de les Castanyes: Es a dir que aquell home no es *salbarisat*?... Y què rediable voldrà dir això de *salbarisat*?—J. W. J.: Varem traspasar el seu escrit a la persona interessada.

L'ESQUELLA
DE LA TORRATXA

PERIODIC HUMORISTIC ILUSTRAT

Administració y Redacció:
Llibreria Espanyola,
Rambla del Mitg, núm. 20
BARCELONA

Preus de suscripció:
Fòra de Barcelona,
cada trimestre:
Espanya, 3 ptes. - Extranjer, 5

Número solt: 10 centims — Atrassats: 20

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20
Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Olm, 8
BARCELONA

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

— OBRA NOVA — GABRIEL ALOMAR ACABA DE SORTIR

LA COLUMNA DE FOC

Un volum d'unes 250 planes Ptes. 3

PLANOS DE BARCELONA

NUEVA EDICIÓN

Lista de todas las calles y plazas, con inclusión de las de los pueblos agregados y otras cuyos nombres han sido substituídos

Precio: UNA peseta

DEL BORN AL PLATA

per SANTIAGO RUSIÑOL

Preu: 3 pessetes

Aquesta setmana sortirà

EL DALTABAIIX

EDICIÓ POPULAR — PREU: UNA PESSETA

Dr. J. WERNER

LO QUE DEBEN COMER Y BEBER LOS ENFERMOS

Guía práctica para la elección y empleo de los alimentos y bebidas en las distintas enfermedades y su convalecencia

REGÍMENES ALIMENTICIOS

precedidos de los síntomas de las afecciones

Un tomo Ptas. 2

— CONDESA DE O. TAVARAZZI —

El tocador ideal

Un tomo: Ptas. 2

Formulario práctico de belleza y salud
500 fórmulas probadas para embellecerse y
mantenerse sana

ALGO

Colección de poesías de JOAQUÍN MARÍA BARTRINA

Nueva edición espléndidamente decorada

Un tomo en 8.º Ptas. 4

LOS ESTUDIANTES DE PARÍS

por MANUEL UGARTE

Tomo 112 de la COLECCIÓN DIAMANTE Ptas. 0'50

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Mútuu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravíos si no's remet, además, un ral pera certifiicat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

UN CÉLEBRE DIBUIX QUE ALTRA VEGADA
RESULTA DE PALPITANT ACTUALITAT

«Don Quijote ja torna a encaparrarse ab l'armament.»

(Original d'en J. Lluís Pellicer.)